Guidance beheersing Solvency II datakwaliteit door verzekeraars

DeNederlandscheBank

EUROSYSTEEM

De Nederlandsche Bank N.V.

Guidance beheersing Solvency II datakwaliteit door verzekeraars

Guidance van de Nederlandsche Bank N.V. van 1 september 2017, houdende een leidraad met betrekking tot beheersing van datakwaliteit 'Guidance beheersing Solvency II datakwaliteit door verzekeraars'

Gerelateerde wet en regelgeving

Aan de hand van deze guidance wordt een leidraad gegeven met betrekking tot de volgende wet- en regelgeving:

- Solvency II richtlijn (2009/138/EG): Art 41, Art 46, Art 48, Art 82, Art 86f, Art 121
- Gedelegeerde Verordening Solvency II: Art 19, Art 219, Art 265
- Wet op het Financieel Toezicht: Art 3.17
- Richtsnoeren voor de waardering van technische voorzieningen: EIOPA-BoS-14/166 NL

Inhoud

Inleiding 4

1 Datakwaliteitsbeleid & Data Governance 6

2 Data Identificatie & Risicobeoordeling 10

3 Data Controls 13

4 Data Monitoring 15

5 Data Architectuur & Informatiesystemen 17

Inleiding

Naar aanleiding van het DNB themaonderzoek naar de beheersing van datakwaliteit in relatie tot Solvency II rapportages, heeft DNB deze guidance ontwikkeld. Structureel aandacht vanuit de directie voor datakwaliteit en daarmee data governance is essentieel voor een goede borging hiervan binnen een organisatie. Data en informatie zijn immers de kern grondstoffen om risico's die worden verzekerd te beoordelen en met behulp van modellen te vertalen in bijvoorbeeld een passende premie.

De kwaliteit van data binnen een verzekeraar wordt bepaald door de mate waarin deze aantoonbaar geschikt, accuraat en volledig is en voldoet aan intern en extern gestelde normen. Een goede beheersing van data borgt en verbetert niet alleen de kwaliteit van data die wordt gebruikt voor prudentiële verantwoording aan de toezichthouder, maar ook de kwaliteit van management- en sturingsinformatie, rapportages van controle functies, financiële rapportages aan aandeelhouders en informatie voor polishouders.

In deze 'Guidance beheersing Solvency II data-kwaliteit door verzekeraars' geeft DNB duiding aan de belangrijkste elementen en principes in het kader van Solvency II om uw datakwaliteit te kunnen waarborgen. Daar waar uit het themaonderzoek generiek tekortkomingen ten aanzien van de beheersing van datakwaliteit zijn gesignaleerd, geven wij nadere uitleg van de verwachtingen van DNB op dit gebied. Aanvullend zijn goede gebruiken, oftewel 'good practices', beschreven zoals deze zijn aangetroffen bij het themaonderzoek. Door deze opbouw kunt u deze guidance gebruiken als een serie handreikingen die gezamenlijk leiden tot beheerste datakwaliteitsmanagement, waarbij voldoende waarborgen in de gehele keten, van initiële vastlegging bij de bron tot aan de rapportage effectief zijn geïmplementeerd.

Wilt u handvatten voor het opzetten van een data-kwaliteitsbeleid? Zie dan deel 1. Wilt u meer informatie over data-identificatie en risicobeoordeling, leest u dan deel 2. Verwachtingen van DNB ten aanzien van het controleraamwerk vindt u in deel 3, uitgangspunten voor het evalueren van het datakwaliteitsmanagement in deel 4. In het slotdeel vindt u onze verwachtingen ten aanzien van uw IT-landschap (deel 5).

Uitgangspunt

De wetgever stelt in artikel 3.17 van de Wft dat een verzekeraar verantwoordelijk is voor een beheerste en integere bedrijfsvoering. Onderdeel hiervan is het beheersen van bedrijfsprocessen en bedrijfsrisico's. Dit betekent dat wij verwachten dat u effectieve processen heeft ingericht om risico's te identificeren, te analyseren, te monitoren, te mitigeren en erover te rapporteren. Deze processen zijn ook toepasbaar op uw datakwaliteitsmanagement. Mocht DNB bij u een onderzoek naar de beheersing van datakwaliteit uitvoeren, dan kunt u aan de hand van dit document lezen welke concrete uitgangspunten DNB hiertoe hanteert.

Het doorlopen van de verschillende elementen van het datakwaliteitsmanagement-raamwerk (zie afbeelding) geeft structuur aan een beheerste bedrijfsvoering in relatie tot uw datakwaliteit waarmee u 'in control' kunt zijn. Dit kan resulteren in een uitwerking van verschillende onderdelen van datakwaliteitsmanagement binnen de organisatie waaronder data governance, datakwaliteit, data management en data architectuur.

Tussen de elementen vindt voortdurend interactie plaats om de kwaliteit van de data te borgen en structureel te verhogen. Waar mogelijk kan gebruik gemaakt worden van de al aanwezige (data) kwaliteitsmanagementstandaarden, voorbeelden hiervan zijn (niet limitatief); DAMA DM BOK[1], CMMI DMM[2], ISO8000[3].

Verantwoordelijkheid voor de (data)kwaliteit van Solvency II rapportages is normaliter verankerd bij de CF(R)O of vergelijkbare functie. Datakwaliteit is echter een organisatiebrede verantwoordelijkheid, gezien de initiatie en verwerkingsslagen van gegevens vaak in verschillende organisatie-onderdelen plaatsvinden, zoals de verzekerings-technische administraties (VTAs). In het themaonderzoek heeft DNB een aantal generieke uitgangspunten gehanteerd:

- Datakwaliteit staat op de directie-agenda.
- Datakwaliteit krijgt duurzame aandacht en prioriteit van de organisatie.
- Datakwaliteitsmanagement is integraal onderdeel van de bedrijfsvoering.
- Datakwaliteitsmanagement wordt ingezet ten behoeve van Solvency II en wordt ook breder ingezet bij de besturing van de verzekeraar.

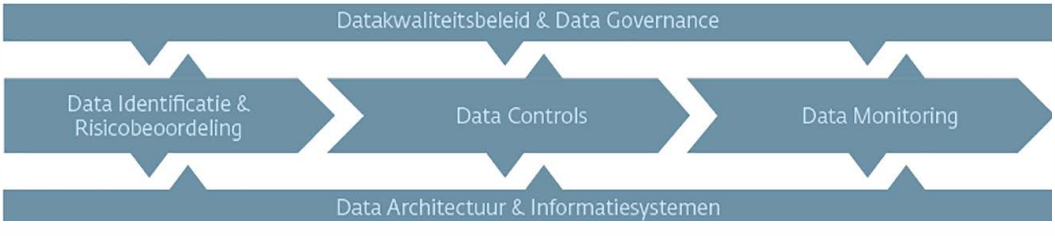

1 http://ww.dama.org - DAMA International Guide to Data Management Body of Knowledge (DAMA DMBOK®).
2 http://cmmiinstitute.com - Data Management Maturity Model V1.0.
3 https://www.iso.org - ISO 8000-8:2015: Data quality - Part 8: Information and data quality: Concepts and measuring.

1 Datakwaliteitsbeleid & Data Governance

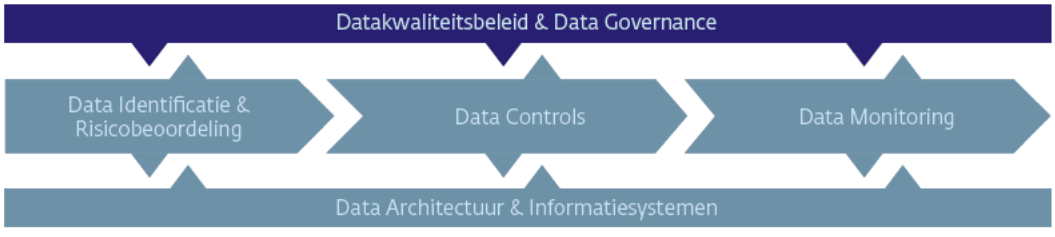

De wetgever vraagt u als verzekeraar een beleidsmatige aanpak te hanteren bij de uitvoering van uw kernactiviteiten. Dat wil zeggen dat u beleid opstelt om risico's te beheersen, resulterend in een beleidsdocument met daarin voldoende waarborgen voor een beheerste en integere bedrijfsvoering. Om dit te kunnen uitvoeren, verwachten wij dat u met de missie, visie en strategie van uw organisatie als uitgangspunt een datakwaliteitsbeleid opstelt en hiermee vastlegt welke randvoorwaarden u belangrijk vindt voor de beheersing van uw datakwaliteit.

Beleid vaststellen

Wij verwachten dat uw datakwaliteitsbeleid ten minste de volgende onderwerpen omvat:

a. De doelstellingen die u heeft ten aanzien van datakwaliteit.
b. Een expliciete uiteenzetting van wat onder het datakwaliteitsbeleid valt en wat niet (scope).
c. Definities van datakwaliteit: interpretatie van de Solvency II datakwaliteitseisen volledigheid, accuraatheid en geschiktheid.
d. Welke risicobereidheid en bijhorende risiconormen u hanteert.
e. Stappen waarop u de datakwaliteitsmanagement-cyclus doorloopt: identificeren, beoordelen, beheersen, monitoren en rapporteren.
f. Wijze waarop u datakwaliteitsnormen en verantwoordelijkheden borgt tussen bedrijfsonderdelen, intra-groep en externe dataleveranciers.
g. Incidentproces en wijze waarop u eventuele data-herstelactiviteiten uitvoert.
h. Aanpalend beleid dat leidend of ondersteunend is aan het datakwaliteitsbeleid, zoals een uitbestedingsbeleid.

Proportionaliteit

Het realiseren van data die geheel voldoet aan de kwaliteitseisen is naar voren gekomen als een uitdaging voor verzekeraars. DNB verwacht dat verzekeraars dit te allen tijde nastreven voor kritische[4] data-elementen, zowel primaire als afgeleide data.

4 Zie deel 2; paragraaf Scope en granulariteit.

Indien op basis van omvang, aard en complexiteit van risico's en activiteiten data wordt uitgesloten, verwachten wij dat u als verzekeraar op basis van een risicobeoordeling de impact van de uitgesloten data op uw financiële rapportages adequaat en aantoonbaar heeft ingeschat. Daarnaast verwachten wij dat u een bewuste risicoafweging en besluitvorming, inclusief motivatie, heeft genomen en gedocumenteerd.

Data Governance

Implementeren van het datakwaliteitsbeleid en het continue verbeteren van uw datakwaliteit valt of staat met uw data governance raamwerk. Rol- en taakverdeling zijn van cruciaal belang, evenals mandaat en expliciete verankering van verantwoordelijkheid en betrokkenheid op directie/boardniveau. Deze aspecten dienen ook aandacht te krijgen binnen het perspectief van de keten waarin de data wordt verwerkt.
Data governance wordt expliciet gemaakt door processen en procedures inclusief taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden helder te formuleren zodat alle datakwaliteitsmanagement rollen een plek hebben in het geheel. Data governance heeft een eigen planning en controlcyclus waarvoor passende verantwoordingslijnen zijn ingericht. Verantwoordelijkheden en mandaat zijn afhankelijk van type rol zoals een data-eigenaar, data-gebruiker, data-beheerder en data-ontwikkelaar. Daarnaast zijn meerdere overlegvormen ingericht tot aan directieniveau waar verschillende data-rollen (eerste lijn), compliance, risicomanagement (tweede lijn) en de interne audit dienst (derde lijn) samenkomen.

Wij verwachten dat een data governance raamwerk ten minste de volgende aspecten omvat:

a. Wijze waarop u de datakwaliteitsmanagement-functie heeft geborgd in uw organisatie, inclusief procedures, rollen en instrumenten.
b. Taken en verantwoordelijkheden van de data-eigenaar in relatie tot de datakwaliteit.
c. Taken en verantwoordelijkheden van de verschillende rollen die het datakwaliteitsbeleid uitvoeren, bijvoorbeeld met behulp van een RACI-matrix.
d. Verankering van de data governance in praktijk, waarin data(kwaliteits)incidenten en stuurinformatie rondom datakwaliteit worden geadresseerd, in aanwezigheid van minimaal de data-eigenaar en risicomanager.
e. De effectiviteit van de data governance wordt periodiek geëvalueerd en bijgesteld.

Beleid vastleggen

U als verzekeraar bent het best in staat te beoordelen welke vorm van schriftelijke vastlegging het best past bij uw organisatie. Wij zien verzekeraars die het datakwaliteitsbeleid in een beleidsdocument vastleggen. Ook zien we dat het datakwaliteitsbeleid wordt gerelateerd aan andere beleidsstukken en erop wordt toegezien dat deze binnen de organisatie op dezelfde wijze wordt geïmplementeerd en uitgevoerd.

Beleid implementeren in organisatorische en administratieve procedures

Het vastgestelde datakwaliteitsbeleid werkt u verder uit in organisatorische en administratieve procedures. Dit betreffen interne procedures en procedures met externe data-aanleverende partijen, zoals uw vermogensbeheerder en gevolmachtigde. Wij vinden het van belang dat de formulering van de opdracht die u als verzekeraar geeft aan de interne en/of externe dataleveranciers, aansluit op uw datakwaliteitsbeleid. Dit om te voorkomen dat uitvoering door de dataleverancier additionele risico's oplevert die u niet heeft beoogd en/of voorzien. Hiertoe maakt u zichtbaar dat de uitgangspunten van uw datakwaliteitsbeleid corresponderen met de voorwaarden in de overeenkomst tot datalevering, hierna genoemd 'dataleveringscontract'. Daarnaast zijn voor zowel de leverende als ontvangende partij beheersmaatregelen ingericht om inhoudelijk te kunnen beoordelen of de geleverde data van voldoende kwaliteit is.

DNB ziet de volgende 'good practices' bij verzekeraars voor het inrichten en implementeren van het Datakwaliteitsbeleid & de Data Governance:

- Datakwaliteitsmanagement is een integraal onderdeel van de operationele bedrijfsvoering en verankerd als een formele functie in de organisatie.
- Gebruik van een bestaande (data)kwaliteits-managementstandaarden als basis voor het inrichtend van het datakwaliteitsbeleid, voorbeelden hiervan zijn (niet limitatief); DAMA DM BOK, CMMI DMM, ISO8000.
- Data governance is verankerd in organisatie en krijgt aandacht op alle hiërarchische niveaus in de organisatie. Taken en verantwoordelijk-heden van alle betrokkenen bij het beheren van de data zijn helder en eenduidig geformuleerd.
- Data governance board op directieniveau met aandacht op de aansluiting tussen de verschillende domeinen in de organisatie (keten) en de borging voor het effectief kunnen uitvoeren van werkzaamheden van de diverse datamanagement functies.
- Per datadomein is een 'data steward' aangesteld, die een regiefunctie vervult rondom de data-kwaliteit en is daarbij verantwoordelijk voor risicoanalyses, voordragen van verbetervoor-stellen en assisteert in het definiëren van data en KPI's. Daarnaast is de 'data steward' actief betrokken bij de vergroting van de awareness rondom data kwaliteit in de organisatie.
- Met externe dataleveranciers is als onderdeel van de dienstverleningsovereenkomst een 'dataleveringscontract' opgesteld, waarin op data-elementniveau is gespecificeerd welke data wordt ontvangen, de wijze waarop de datakwaliteitseisen worden geborgd en welke stappen de aanleverende en ontvangende partij zullen ondernemen indien de kwaliteitseisen niet gehaald worden.
- Expliciet aandacht voor data(kwaliteits) incidenten, zichtbaar in de geldende (data) governance structuur.
- Van alle relevante data-elementen is centraal geadministreerd wat de specifieke karakteristieken van het data-element zijn, bijvoorbeeld bronsysteem, data schoning ('cleansing') toegepast, resultaat van migratie.

2 Data Identificatie & Risicobeoordeling

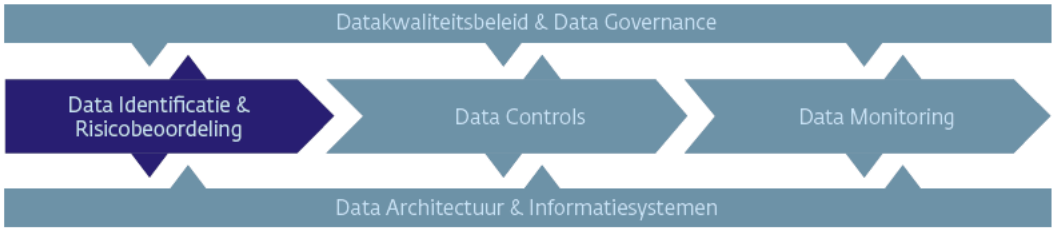

Ten behoeve van de Solvency II rapportages wordt data ontsloten, getransformeerd en verrijkt tot bruikbare datasets voor de besturing, het actuariaat en de Quantitative Reporting Templates (QRT's). Datakwaliteitsdoelstellingen kunnen uitsluitend geborgd worden indien de verzekeraar haar datakwaliteitsmanagement vertaalt naar een duidelijke aanpak voor de gehele keten, vanaf bronsysteem tot en met de QRT's en deze implementeert. Onderdeel hiervan is de identificatie en risicobeoordeling van de benodigde Solvency II data en inzicht in de datastromen en dataprocessen van begin tot einde van de keten.

Data Identificatie & Risicobeoordeling

Wij verwachten dat de identificatie en de beoordeling van data (en eventueel daarvan afgeleide modelpunten) ten minste de volgende aspecten omvatten:

a. Definiëren en identificeren van data-elementen benodigd voor Solvency II, ofwel de data ten behoeve van de QRT.
b. Inzichtelijk make van de dataflows die zoveel mogelijk op data-element - / datasetniveau inzichtelijk maken hoe de data stroomt door de gehele keten.
c. Opstellen van de procesflows die op data-element - / datasetniveau inzichtelijk maken hoe de data stroomt door de gehele keten en welke processtappen de data ondergaat, inclusief de ondersteunende systemen en interfaces.
d. Samenstellen van een data-directory waarin op data-element - / datasetniveau inzichtelijk is gemaakt voor welk doel (QRT) dit wordt gebruikt, de bron van de data en de kernmerken van de data.
e. Uitvoeren van een risicoanalyse die heeft geresulteerd in het vaststellen van 'key' risks die van invloed zijn op de datakwaliteit.
f. Key Risk Indicatoren (KRI's) en Key Performance Indicatoren (KPI's) gekoppeld aan de gestelde datakwaliteitsdoelstellingen.

Scope en granulariteit

Beheersing van datakwaliteit betreft alle stappen die data ondergaat in de gehele keten: vanaf de bron zoals de VTA tot met de QRT's. Een bron betreft hier ook data afkomstig van externe partijen zoals een vermogensbeheerder of volmachten. Ook hiervoor verwachten wij dat u adequate beheersmaatregelen heeft getroffen om de datakwaliteit te kunnen waarborgen.

De QRT's bestaan uit een groot aantal data-elementen, wij verwachten dat u voor alle data-elementen beheersmaatregelen treft zodat u uw datakwaliteitsnormen kunt nastreven en borgen. Indien uw organisatie de keuze maakt om de datakwaliteit te borgen door te focussen op kritische data-elementen (KDE), verwacht DNB dat uw organisatie een selectieproces doorloopt met een onderhavige risicoanalyse en duidelijke afwegingen welke data-elementen als kritisch zijn geïdentificeerd. Dit selectieproces en de uiteindelijk set van KDE's dienen getoetst te zijn door de risicomanagementfunctie.

Ontbrekende data & data beperkingen

Uit de risicobeoordeling kunt u mogelijk constateren dat benodigde data ontbreekt. Dit komt bijvoorbeeld door het structureel 'verliezen' van data in overdrachtsmomenten tussen systemen, of doordat (voldoende) historische data ontbreken. Wij verwachten dat u als verzekeraar op basis van uw risicoanalyse de impact hiervan op de datakwaliteit van uw Solvency II rapportages inschat. Daarnaast verwachten wij dat u een bewuste risicoafweging en besluitvormingsproces heeft doorlopen over de wijze waarop u omgaat met de ontbrekende data. Genomen besluitvorming, inclusief motivatie, is gedocumenteerd en dient aantoonbaar te maken dat de maatregelen of eventuele keuze om geen maatregelen te treffen, passend zijn binnen de vastgestelde risk appetite.

Uitvoering van data-identificatie en risicobeoordeling

De instelling zelf is het beste in staat te beoordelen welke vorm en detailniveau van vastlegging van de data- als procesflows en data directory passend is bij de organisatie. Wij verwachten minimaal een uitwerking van zowel data- als procesflows van de gehele rapportageketen. Een goed doordachte aanpak in de uitvoering van de data-identificatie en risicobeoordeling, levert winst op voor de organisatie, met nadruk op de beheersbaarheid van de uitvoering.

DNB ziet de volgende 'good practices' bij de identificatie en risicobeoordeling van data:

- Inrichting van data- als procesflows op verschillende niveaus, waarbij op elk niveau een verdere detailleringsslag plaatsvindt. Het gebruik van verschillende niveaus sluit aan bij de informatiebehoefte van de verschillende stakeholders, bijvoorbeeld een gebruiker of een ontwikkelaar.
- Assumpties of afgeleide daarvan zijn expliciet gemaakt in de data- /procesflows.
- 'Business' flows waarin verschillende elementen samenkomen zoals systemen, processen, data-user, data–eigenaren en 'key' controls.
- Data-directory waarin de business definitie van de data, de karakteristieken van de data, de bron en het doelbestand van de data, de data-eigenaar en verwijzing naar QRT zijn vastgelegd.
- Er is een beheersproces rondom de data-directory, de dataflows en ondersteunende documentatie ingericht, waardoor een audit trail wordt opgebouwd en de organisatie in staat is dataprocessen te reconstrueren.
- Inrichten van 'key' controls aan de hand van de flows, waar kritische bewerkingsslagen zijn geïdentificeerd.
- Bij een aantal verzekeraars zien we dit verankerd in 'dataflowmanagement'. Binnen dataflowmanagement wordt gewaarborgd dat alle relevante data-elementen worden geïdentificeerd. Het identificeren van data-elementen vindt plaats in samenwerking met de primaire gebruikers van de data, dit kan de actuaris zijn en de verantwoordelijke voor de QRT's.

3 Data Controls

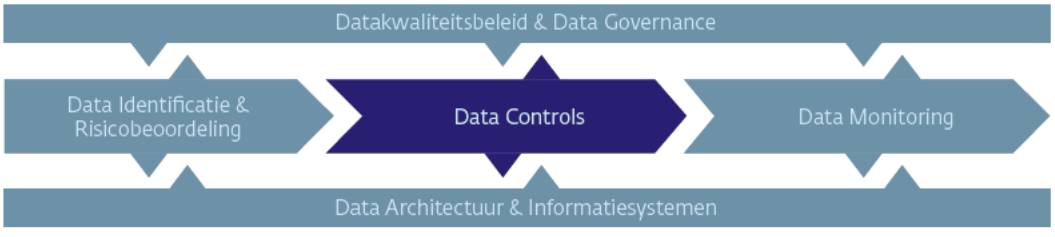

Naar aanleiding van de risicobeoordeling en de vastgestelde KRI's en KPI's is het van belang dat beheersmaatregelen zijn getroffen om de geïdentificeerde risico's te beheersen en afdoende te mitigeren.

Automated & manual controls

Wij verwachten dat de inrichting van uw beheersmaatregelen ten minste de volgende aspecten omvatten:

a. De controledoelstelling gekoppeld aan de datakwaliteitsnormen.
b. De wijze (geautomatiseerd of manueel) en frequentie van uitvoering van de controle.
c. De wijze van controle: bijvoorbeeld aansluitingscontrole, uitvalcontrole, (EIOPA[5]) validatiecontrole, plausibiliteitcontrole, interfacecontrole.
d. Identificatie van 'key' controls in de gehele keten om de kwaliteit te borgen (op basis van een gedegen risicoanalyse).
e. Borging van audit trails en logging van de gehele keten, vanaf bronsysteem tot en met de QRT.
f. Structurele data-analyse van de gehele rapportageketen op basis van vooraf gedefinieerde business rules, zoals businesslogica.

End-User-Computing

Voor verzekeraars die gebruik maken van End-User-Computing (EUC), bijvoorbeeld voor het samenvoegen van data, verwachten wij dat op (kritische) data-elementniveau inzichtelijk is hoe de data wordt verwerkt en dat adequate beheersmaatregelen zijn ingebouwd. Daarnaast verwachten wij dat beheersmaatregelen zijn ingericht rondom de beheersing van dergelijke EUC's, zoals accesmanagement, changemanagement en versiebeheer.

Expert judgement

Het gebruik van expert judgement in de beoordeling van de kwaliteit van de data is een subjectief onderdeel van het controleraamwerk. Wij verwachten dat aannames die hieraan ten

5 https://eiopa.europa.eu/regulation-supervision/insurance/reporting-format: Solvency II Taxonomy.

grondslag liggen helder zijn beargumenteerd, gedocumenteerd en dat risicomanagement hierin betrokken is. Daarnaast verwachten wij dat het gebruik van expert judgement inzichtelijk is gemaakt in uw data/procesflows en dat expert judgements periodiek onderdeel zijn van de beoordeling uitgevoerd door internal audit.

Data-incidenten

Een data-incident kan bijvoorbeeld ontstaan wanneer een beheersmaatregel niet effectief is of informatie niet beschikbaar/vastgelegd is. Dit kan impact hebben op de betrouwbaarheid van uw Solvency II rapportages. Wij verwachten daarom dat u als verzekeraar een data-incidentproces heeft ingericht om eventuele data-incidenten gestructureerd op te lossen en herhaling te voorkomen. Daarnaast verwachten wij dat er een escalatieprocedure is ingericht om op het juiste managementniveau het issue kenbaar te kunnen maken indien nodig. In het geval van herstelacties verwachten wij dat u een strategie heeft uitgewerkt om de herstelactiviteiten gecontroleerd te laten verlopen.

DNB ziet de volgende 'good practices' voor het inrichten van effectieve beheersmaatregelen rondom datakwaliteit:

- Minimaliseren van het gebruik van EUCs.
- Het gebruik van een expert judgement is vastgelegd in een beleidsdocument en specificeert wanneer gebruik wordt gemaakt van expert judgement, hoe het effect op de data inzichtelijk wordt gemaakt en de wijze waarop de onderliggende onderbouwing van de expert judgement wordt vastgelegd.
- Het gebruik van expert judgement en goedkeuring hiervan wordt gevalideerd door verantwoordelijk management.
- Beheersmaatregelen om de datakwaliteit te kunnen borgen zijn onderdeel van het interne controle raamwerk, waarbij de eerstelijns verantwoordelijke sign-off verleent op de beheersmaatregelen.

4 Data Monitoring

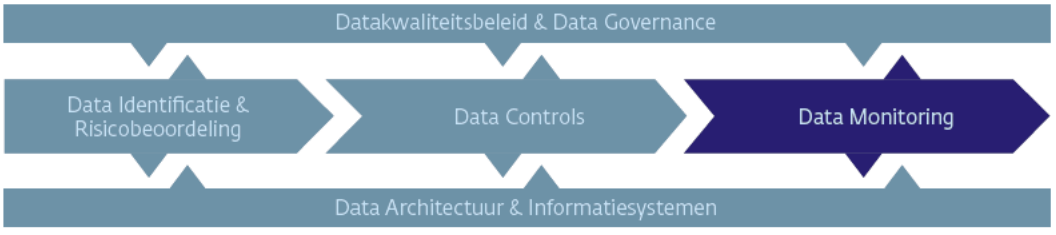

Om inzicht te hebben of uw organisatie voldoet aan de gestelde datakwaliteitsnormen dient u uw datakwaliteit te monitoren. Monitoring voorziet de organisatie van stuurinformatie die aanleiding kan geven tot een verbeteractie in een specifiek bedrijfsproces, alsmede tot een wijziging in het datakwaliteitsbeleid en/of het data governance raamwerk. Deze verbeteracties achten wij essentieel om de kwaliteit van data structureel te verhogen.

Wij verwachten dat de stuurinformatie over de datakwaliteit ten minste de volgende aspecten omvat:

a. Rapportages van continue monitoring van de gehele rapportageketen op basis van vooraf gedefinieerde business rules zoals businesslogica, bijvoorbeeld op basis van data-analyse of 'continuous process monitoring'.
b. Dashboards met actuele informatie over KRI's en KPI's die inzicht geven in de effectieve werking van de beheersmaatregelen en 'key' controls.
c. Rapportages van data-leveranciers over de datakwaliteit, inclusief service level management rapportages. Hierin dient expliciet verantwoording te zijn afgelegd over beheersing en kwaliteit van aangeleverde data.
d. Periodieke rapportages over datakwaliteit inclusief data-incidenten.

Actuariële functie

De actuariële functie heeft een belangrijke tweede lijnsfunctie bij de beoordeling van de berekening van de technische voorzieningen en toetst onder meer de volledigheid en kwaliteit van de gehanteerde gegevens bij de bepaling van de technische voorzieningen. Bij het doen van een uitspraak over de betrouwbaarheid en volledigheid van de gegevens zoals gehanteerd bij het vaststellen van de technische voorzieningen, verwachten wij dat de actuariële functie minimaal 1) beleid en 2) een werkprogramma heeft opgesteld op basis waarvan de controles plaatsvinden.
Wij verwachten dat deze controles ten minste de volgende aspecten omvatten:

a. De relevante data en eventueel modelpunten.
b. De geïdentificeerde homogene risicogroepen.
c. Risico's en aanwezige beheersmaatregelen.
d. Controle op naleving van beheersmaatregelen.
e. Gegevensgerichte controles.

Daarnaast verwachten wij dat bij de beoordeling van de uitkomsten eventuele tekortkomingen of gebreken worden geëvalueerd in relatie tot de adequaatheid van de technische voorzieningen en dat hierover wordt gerapporteerd in het Actuarieel Functie Rapport (AFR).

Voor verdere toelichting van DNB over de verwachtingen van de Actuariële Functie kunt u Open Boek Toezicht raadplegen.[6]

Internal audit

Internal audit heeft de verantwoordelijkheid om (periodiek) het beleid en de ingerichte beheersmaatregelen te toetsen op effectiviteit om een beheerste bedrijfsvoering te kunnen waarborgen. Dit geldt ook voor de beheersing van uw datakwaliteit. Wij verwachten dat de interne audit periodiek het datakwaliteitsbeleid en de ingerichte beheersmaatregelen toetst op opzet, bestaan en werking. Uitkomsten van deze onderzoeken liggen aan de basis van uw evaluatie van het beheersingsraamwerk rondom datakwaliteit.

DNB ziet de volgende 'good practices' voor het inrichten van effectieve monitoring van datakwaliteit:

- Systematische vastlegging van monitoring.
- Periodieke integrale rapportages en dashboards, data-domein overstijgend.
- Periodieke juistheidcontroles.
- Datakwaliteit wordt zoveel mogelijk in de bron gevalideerd en verbeterd. Kwaliteitsindicatoren zijn vertaald in business rules die op diverse plaatsen in de organisatie zijn ondergebracht in de dataflows.
- Monitoring van de datakwaliteit vindt continue plaats, bij voorkeur in de bronsystemen.
- Datakwaliteitseisen en indicatoren worden periodiek geëvalueerd en bijgesteld.
- Data(kwaliteits)incidenten worden via een gestructureerde en gestandaardiseerde route afgehandeld (waar mogelijk door/in de bron).
- Data stewards definiëren samen met de gebruikers van de data aan welke kwaliteitseisen de relevante data moet voldoen. Data stewards zijn doorlopend bezig de kwaliteit van de relevante data te monitoren op basis van kwaliteitsindicatoren. Bij afwijkingen worden acties uitgezet die door de verschillende betrokkenen worden opgevolgd.

6 https://www.dnb.nl/nieuws/dnb-nieuwsbrieven/nieuwsbrief-verzekeren/nieuwsbrief-verzekeren-januari-2017/dnb351773.jsp

5 Data Architectuur & Informatie Systemen

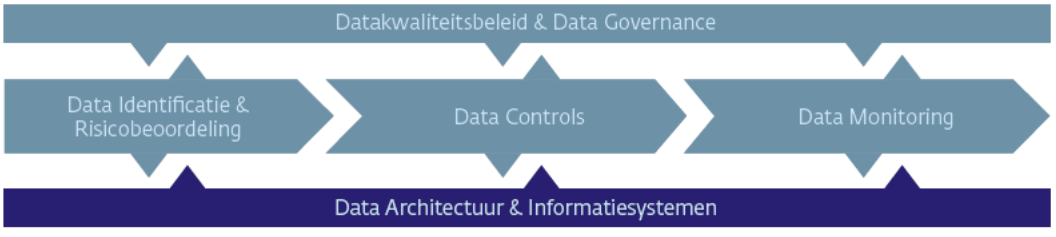

Een volwassen data (kwaliteits)management omgeving heeft inzicht in alle aspecten van datamanagement en voert hier de regie over. Dit vertaalt zich in de praktijk vaak in een (data) architectuur functie. DNB acht de (data) architectuur functie als een belangrijke basis voor het implementeren van een data(kwaliteits) management systeem.
De (data)architectuur functie ondersteunt de organisatie in het bepalen van de huidige en gewenste situatie van zowel de datahuishouding als de platform aspecten, zoals datawarehouses, datamodellen, ETL processen, data dictionaries en Metadata repositories.

Informatie Systemen

Een randvoorwaarde voor de beheersing van uw datakwaliteit is de beheersing van uw IT-landschap en de daarbij geïdentificeerde general IT controls. Wij verwachten dat inzicht gegeven kan worden in de feitelijke inrichting van het IT-landschap, wat de gehele rapportageketen vanaf bronsysteem tot en met de QRT's omhelst, inclusief het uitbestede IT-landschap zover deze de Solvency II keten ondersteunt. Dit omvat de applicaties, infrastructuur, operating systems en databases.

Ten behoeve van de beheersing van uw IT-landschap relevant voor de Solvency II rapportageketen verwachten wij dat ten minste de volgende onderwerpen zijn uitgewerkt:

a. Inzicht van de voor Solvency II in scope zijnde applicaties en gerelateerde IT infrastructurele componenten, inclusief risicoclassificatie.
b. Inzicht van de voor Solvency II in scope zijnde uitbestede IT-diensten, applicaties en IT infrastructurele componenten.
c. Inzicht van controls voor IT-processen: access management, continuity management, changemanagement en versiebeheer ten behoeve van de voor Solvency II in scope zijnde applicaties en gerelateerde IT infrastructurele componenten.

Effectiviteit general IT controls

DNB verwacht dat de general IT controls op het niveau van applicatie, infrastructuur, operating systems en databases periodiek aantoonbaar worden getoetst op bestaan en werking. Voor de Solvency II rapportageketen verwachten wij dat inzichtelijk is gemaakt of deze geheel/gedeeltelijk in scope is van de general IT controls. Indien delen van de rapportageketen hier niet

onder vallen verwachten wij dat u aanvullende beheersmaatregelen treft.

Daarnaast verwachten wij dat de rapportageketen, inclusief informatiesystemen, infrastructuur, operating systems, databases en EUCs, voldoet aan de gestelde eisen in relatie tot informatiebeveiliging. Deze kunt u raadplegen op Open Boek Toezicht[7].

7 http://www.toezicht.dnb.nl/3/50-203304.jsp

Disclaimer
Deze guidance geeft niet verplichtende aanbevelingen voor de toepassing van Solvency II wet- en regelgeving met betrekking tot datakwaliteitseisen aan verzekeraars.

Met behulp van deze guidance draagt De Nederlandsche Bank N.V. haar opvattingen uit over de door haar geconstateerde of verwachte gedragingen in de beleidspraktijk, die naar haar oordeel een goede toepassing inhouden van de regels waarop deze guidance betrekking heeft. Met deze guidance beoogt De Nederlandsche bank N.V. te bereiken dat verzekeraars het daarin gestelde, de eigen omstandigheden in aanmerking nemende, in hun afweging betrekken, zonder dat zij verplicht zijn dat te doen. De guidance geeft inzicht in de door De Nederlandsche bank N.V. geconstateerde of te verwachten gedragingen in de beleidspraktijk, is indicatief van aard en sluit daarmee niet uit dat voor instellingen een afwijkend, al dan niet strengere toepassing van de onderliggende regels geboden. De afweging betreffende de toepassing berust bij de instelling zelf.

DeNederlandscheBank
EUROSYSTEEM

De Nederlandsche Bank N.V.
Postbus 98, 1000 AB Amsterdam
020 524 91 11
dnb.nl